ดีปลี

ชื่ออื่น ๆ ดีปลีเชือก, ประดงข้อ, ปานนุ

ชื่ออังกฤษ Java Long Pepper, Piperis Retrofracti Fructus

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Piper retrofractum* Vahl

วงศ์ PIPERACEAE

ถิ่นกำเนิดและการกระจายพันธุ์ ปลูกได้ทั่วไปในประเทศไทย

ส่วนที่ใช้ ผลที่แก่จัดแต่ยังไม่สุก

สารสำคัญ สารกลุ่มแอลคาลอยด์ (piperine 4-5%) น้ำมันหอมระเหย 1%

กลิ่น และรส กลิ่นหอมเฉพาะ รสเผ็ดร้อน ขม

การใช้ตามภูมิปัญญา ตำรายาไทยใช้บำรุงธาตุ ขับลม แก้จุกเสียด ใช้เป็นยาแก้โรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ เช่น ขับเสมหะ แก้หืด แก้หลอดลมอักเสบ แก้โรคนอนไม่หลับ แก้โรคลมบ้าหมู เป็นยาขับน้ำดี เมื่อมีการอุดตันของท่อน้ำดี เป็นยาขับระดูและทำให้แท้งลูก ผลดีปลีจัดเป็นเครื่องยาในมหาพิกัดตรีกฏุก ซึ่งประกอบด้วย พริกไทย ขิงแห้ง และดีปลี

การศึกษาทางเภสัชวิทยา ฤทธิ์ต้านจุลชีพ ฤทธิ์ต้านการเกิดแผลที่กระเพาะ

การศึกษาความเป็นพิษ การป้อนสารสกัดเอทานอล 50% หรือฉีดเข้าช่องท้องในขนาด 10 กรัม/กิโลกรัม ไม่พบพิษในหนูถีบจักร และพบว่าสารสกัด 95% เอทานอล ในขนาดรับประทาน 100 กรัม/กิโลกรัม มีผลต่อตัวอ่อน

ข้อควรระวัง หญิงมีครรภ์ควรระมัดระวังการใช้ดีปลี เพราะจากผลการทดลอง (แต่ยังไม่ยืนยันเป็นที่แน่นอน) พบว่า อาจทำให้แท้ง และสามารถคุมกำเนิดได้ เมื่อใช้ร่วมกับสมุนไพรอื่นๆ

บรรณานุกรม

https://www.dnp.go.th/botany/mplant/index.html

http://www.worldfloraonline.org/

ชยันต์ พิเชียรสุนทร แม้นมาส ชวลิต วิเชียร จีรวงศ์. คำอธิบายตำราพระโอสถพระนารายณ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์, 2542.

นพมาศ สุนทรเจริญนนท์ นงลักษณ์ เรืองวิเศษ. คุณภาพเครื่องยาไทย จากงานวิจัยสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท คอนเซ็พท์ เมดิคัส จำกัด, 2551.

เอกสารนี้จัดทำโดยคลินิกการประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนจีนหัวเฉียว

ใช้เผยแพร่เพื่อเป็นวิทยาทานความรู้แก่ประชาชน